

Magyar biokémikus fejlesztése a vakcina

Elkészült az eddigi legígéretesebbnek tűnő oltóanyag

Nemcsak készen van az eddigi legígéretesebbnek tűnő koronavírus elleni vakcina, de a tesztek alapján már lehet tudni, hogy az oltóanyag valóban hatásos – mondta el a Kossuth rádióknak nyilatkozva Karikó Katalin. A biokémikus annak a német BioNTech nevű cégnek az alelnöke, amely az amerikai Pfizerrel karöltve dolgozott a Covid-19 elleni készítményen. A két cég hétfőn jelentette be, hogy az oltóanyag tesztelésének harmadik, befejező szakaszában gyűjtött előzetes adatok alapján kilencven százalék feletti hatékonyságot értek el. Ursula von der Leyen bizottsági elnök ugyanaznap közölte, hogy megállapodást írnak alá a két céggel, amelynek révén az Európai Unió akár 300 millió adagot is vásárolhat az oltóanyagból.

Munkatársunktól

– Elkészült az eddigi legígéretesebbnek tűnő koronavírus elleni vakcina – mondta el Karikó Katalin biokémikus a Kossuth rádió Jó reggelt, Magyarországnak! című műsorában. A BioNTech nevű cég alelnöke, a Pennsylvaniai Egyetem volt professzora még tavasszal jelentette be, hogy a Covid-19 elleni ol-

talin szerint az mRNS-en alapuló vakcina előnye, hogy gyorsan előállítható, nem okoz fertőzést, mert nincs benne a vírus teljes génállománya, és éppen ezért biztonságos. Érdekesség, ugyancsak egy egykori szegedi kutató, Parádi Norbert volt az, aki a Pennsylvaniai Egyetemen bizonyította a módosított mRNS immunhatásait a vírusellenes vakcinák területén.

met BioNTech vállalatokkal a koronavírus elleni oltóanyag európai biztosítására. Ezt Eric Mamer, az Európai Bizottság szóvivője közölte a brüsszeli testület szokásos sajtótájékoztatóján. Mamer elmondta, az uniós biztosok szerdán hagyhatják jóvá a megállapodást. Sztella Kiriakidisz egészségügyért és élelmiszer-biztonságért felelős biztos újságíróknak nyilatkozva közölte, amennyiben az uniós biztosok jóváhagyják a megállapodást, a tagállamok ezután dönthetnek arról, milyen mennyiségben kívánnak oltóanyagot vásárolni az EU által aláírt szerződés alapján.

AZ ELSŐ ENGEDÉLY

Ursula von der Leyen bizottsági elnök hétfőn Twitter-bejegyzésében közölte, hogy nemsokára megállapodást írnak alá a két céggel, amelynek révén

A készítmény két tesztelésén már harmincezer ember van túl (képünk illusztráció)

Fotós: Zalai Hirdap/Pezsetta Umberto

tóanyagot dolgozik a Pfizer gyógyszergyártó céggel közösen. Albert Bourla, a Pfizer vezérigazgatója pedig októberben közölte, hogy az amerikai cég novemberben kérvényezi majd, hogy a német vállalattal közösen fejlesztett készítményt engedélyezzék. A vezérigazgató hozzátette: október végéig összeállítják a vakcinázott és a placebo kapott koronavírusos betegek adatait, ezután látszódik majd, hogy mennyire sikeres az oltóanyaguk.

KISÚJSZÁLLÁSRÓL PENNSYLVANIÁBA

A tesztek alapján már lehet tudni, hogy a vakcina hatásos – erről számolt be a közmédiának Karikó Katalin, aki egyébként Kisújszállásról származik, 1978-ban végzett a JATE biológus szakán, és 1985-ig dolgozott a Szegedi Biológiai Kutatóközpontban, ahonnan elküldték, ezért fogadott el egy állást az Egyesült Államokban. A biokémikus korábban a Szegedi Tudományegyetem lapjának elmondta, az általuk fejlesztett vakcina hírvívó RNS- (messenger RNS- vagy mRNS-) alapú oltóanyag, ami egy új típusú, hatékony és biztonságos módszert jelent. A módszert egy kutatótársával közösen fejlesztették ki, Karikó-Weissman néven szabadalmaztatták. Karikó Ka-

A Kossuth rádióban pedig az hangzott el, hogy az mRNS-alapú vakcina először terápiás céllal készült, a kifejlesztett oltás működésének lényege, hogy a kutatók állítanak elő egy, a koronavírusban megtalálható fehérjét és annak ellenanyagát is, így a vírus nem tud bejutni a szervezetbe. A vakcina beadásakor lokálisan képződhet egy kis gyulladás, a második oltást követően pedig – amelyet három héttel az első után kell beadni – egy kis láz vagy rosszullét jelentkezhet, azonban ezek a ritka mellékhatások 24 órán belül elmúlnak, és nem kívánnak kórházi kezelést – ismerte a vakcina lehetséges mellékhatásait a biokémikus.

EMLEKEZŐSEJTEK NYÚJTANAK VÉDELME

Karikó Katalin arról is beszélt, hogy a vakcina által létrejövő, úgynevezett emlékezősejtek védelmet nyújtanak még akkor is, ha eltűnik az ellenanyag a szervezetből, vagyis ha egy évvel a vakcina beadása után megfertőzödünk, az emlékezősejtek automatikusan termelni kezdik az ellenanyagot. A két vakcinás tesztelésen már több mint harmincezer ember van túl.

Tegnapi hír, hogy az Európai Bizottság lezárta a vakcinabeszerezésről szóló tárgyalásait az amerikai és a né-

met Európai Unió akár 300 millió adagot is vásárolhat az oltóanyagból. Az EU június közepén fogadta el az úgynevezett európai oltóanyag-stratégiáját, amelynek célja, hogy 12–18 hónapon belül minden európai állampolgár számára magas színvonalú, biztonságos, hatékony és megfizethető oltóanyagokat biztosítson. Ennek érdekében a bizottság a tagállamokkal együtt előzetes piaci kötelezettségvállalásokat köt az oltóanyaggyártókkal.

A Pfizer és a BioNTech hétfőn jelentette be, hogy az oltóanyag tesztelésének harmadik, befejező szakaszában gyűjtött előzetes adatok alapján kilencven százalék feletti hatékonyságot értek el. Mint írták, folytatják a munkát, és azzal számolnak, hogy november harmadik hetében lesz elég adatuk ahhoz, hogy kiváltsák az amerikai szakhatóság (Food and Drug Administration – FDA) rendkívüli engedélyt az oltás forgalomba hozatalához. Tájékoztatók szerint idén nagyjából ötvenmillió, jövőre 1,3 milliárd adagot tudnak gyártani a BNT162b2-ből. A BNT162b2 lehet az első oltás a SARS-Cov-2 koronavírus ellen, amelynek használatát engedélyezik a gyógyszerfelügyeleti hatóságok a nyugati világban. A fejlesztők eddig a brit és az amerikai kormánnyal kötötték szállítási szerződést.